

Chủ nghĩa Mác – Lê Nin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng Đảng và dân tộc ta

Trần Thanh Cường

Ban Tổ chức Trung ương

Nguyễn Thị Hải Hà

Trường Đào tạo cán bộ Lê Hồng Phong TP. Hà Nội

Ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị khoá XII đã ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới. Đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Chúng ta cần tập trung tuyên truyền, giáo dục nhằm tạo ra sự nhận thức sâu sắc: Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng và dân tộc ta.

Nghị quyết số 35-NQ/TW nhấn mạnh: Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch là một nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân, trong đó lực lượng Tuyên giáo các cấp là nòng cốt; là công việc tự giác, thường xuyên của cấp uỷ, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp; của từng địa phương, cơ quan, đơn vị, của từng cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết và thường xuyên đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị”. Đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Chúng ta cần tập trung tuyên truyền, giáo dục nhằm tạo ra sự nhận thức sâu sắc: Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng và dân tộc ta.

Cương lĩnh chính trị được thông qua tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII (sửa đổi bổ sung tại Đại hội lần thứ XI) và được khẳng định trong Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam 2013 chỉ rõ “Đảng lấy chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động”. Dưới ngọn cờ tư tưởng ấy với sự kiên định mục tiêu “độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội”, hơn 90 năm qua Đảng đã lãnh đạo nhân dân ta làm cuộc cách mạng tháng Tám thành công, đánh bại hai đế quốc lớn là Pháp và Mỹ, giành chiến thắng trong chiến tranh biên giới Tây – Nam,

biên giới phía Bắc và khai phá một con đường chưa từng có tiền lệ trong lịch sử là đưa một đất nước nghèo nàn, lạc hậu, bị chiến tranh tàn phá nặng nề quá độ đi lên chủ nghĩa xã hội. Đó là những thắng lợi có ý nghĩa lịch sử và thời đại rất to lớn được cả thế giới công nhận.

Từ kinh nghiệm của cách mạng Việt Nam và của cách mạng nhiều nước trên thế giới, Hồ Chí Minh đã đi đến kết luận: muốn làm cách mạng thì trước hết phải có đảng cách mạng, “Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam. Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”. Chúng ta đã tìm thấy trí khôn và bàn chỉ nam ấy ở chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chủ nghĩa Mác – Lênin là học thuyết về sự phát triển, phát hiện ra các quy luật khách quan của lịch sử nhân loại tiến hóa qua các hình thái kinh tế - xã hội, đưa ra các luận cứ khoa học cho việc chuyển từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Có thể nói một cách khái quát: chủ nghĩa Mác – Lênin là học thuyết về sự giải phóng và phát triển bởi nó không chỉ nêu được đối tượng và mục tiêu của sự giải phóng và phát triển mà còn chỉ ra được lực lượng nào có thể thực hiện sự giải phóng và phát triển đó. Điều đặc biệt quan trọng là nó chỉ ra những qui luật của sự giải phóng và phát triển, đồng thời nêu được những định hướng và phương pháp luận cho việc tiến hành sự nghiệp to lớn đó. Chủ nghĩa Mác – Lênin là học thuyết cách mạng triệt để nhất và khoa học sâu sắc nhất. Nó là học thuyết không chỉ để nhận thức thế giới mà quan trọng hơn là nhằm cải tạo thế giới, một thế giới của con người, do con người và vì con người, do vậy nó là một học thuyết mang tính nhân văn cao cả nhất. Trong kho

tàng đồ sộ của chủ nghĩa Mác – Lênin có rất nhiều giá trị quý báu, tất cả những giá trị ấy đã đi vào lịch sử tư tưởng của nhân loại mà không ai có thể phủ nhận được.

Chủ nghĩa Mác – Lênin gắn với tên tuổi của C.Mác và Ph.Ăngghen từ những năm 40 của thế kỷ 19 và với tên tuổi của V.I.Lênin từ cuối thế kỷ 19 đầu thế kỷ 20. Nó ra đời và phát triển từ yêu cầu giải phóng giai cấp vô sản, nhân dân lao động và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới. Nó kế thừa những giá trị tư tưởng và văn hóa của nhân loại đã có từ trước. Nó luôn gắn liền với thực tiễn phong trào cách mạng, thực tiễn vận động của lịch sử, của sự phát triển khoa học – công nghệ, với cuộc đấu tranh tư tưởng lý luận chống lại các học thuyết tư sản cũng như các loại chủ nghĩa cơ hội, xét lại, cải lương. Nó cũng hoàn toàn xa lạ với chủ nghĩa giáo điều, xơ cứng. Nó là học thuyết về sự phát triển, của sự phát triển, bao hàm cả sự phát triển của chính học thuyết của các Ông. Tinh thần phê phán và tự phê phán, tinh thần phủ định biện chứng quán triệt trong học thuyết Mác – Lênin bảo đảm cho sự phát triển ấy.

Chủ nghĩa Mác – Lênin đã đem lại cho tất cả những người cách mạng và các Đảng cộng sản cái nền tảng tư tưởng vững chắc, những điểm tựa lý luận – phương pháp luận cực kỳ quan trọng để suy nghĩ độc lập và tìm những giải pháp sáng tạo để giải quyết các vấn đề lịch sử cụ thể mà cuộc đấu tranh cách mạng của mỗi nước và của thời đại đặt ra. Vấn đề là ở chỗ những người cách mạng và Đảng cách mạng phải vận dụng sáng tạo và phát triển học thuyết ấy trong những điều kiện lịch sử mà mình đang sống. Sức sống lâu dài của chủ nghĩa Mác – Lênin được quyết định trước hết ở những người sáng lập ra nó, tiếp đến là ở những người tin theo và đưa học thuyết của các Ông vào cuộc sống, ở sự nối tiếp của những người nối tiếp sự nghiệp của các Ông.

Từ chủ nghĩa yêu nước, Hồ Chí Minh đã đến với chủ nghĩa Mác – Lênin, đến với độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Khi đã tìm thấy con đường giải phóng dân tộc từ chủ nghĩa Mác – Lênin Người đã tham gia ngày càng nhiều hơn vào các hoạt động thực tiễn của phong trào giải phóng dân tộc, phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, đồng thời ra sức nghiên cứu để nắm vững lập trường, quan điểm và phương pháp của chủ nghĩa Mác – Lênin. Người đã nắm được cái linh hồn, cái bản chất, những quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin để rồi thông qua hoạt động thực tiễn lại càng hiểu sâu hơn về chủ nghĩa Mác – Lênin. “Học để hành, lý luận liên hệ với thực tiễn” – Hồ Chí Minh đã nói với chúng ta điều đó và chính Người đã thực hiện điều đó trước hết. Đến với chủ nghĩa Mác – Lênin, điều quan tâm nhất của Hồ Chí Minh là rút ra từ kho tàng của học thuyết ấy những gì cần cho cách mạng Việt Nam, phù hợp với dân tộc Việt Nam. Người dùng quan điểm và phương

pháp của chủ nghĩa Mác – Lênin để phân tích thực tiễn Việt Nam, gắn với tình hình thế giới và xu thế của thời đại để từ đó rút ra những kết luận cho cách mạng Việt Nam. Trong khi vận dụng chủ nghĩa Mác – Lênin, Hồ Chí Minh hết sức quan tâm kết hợp với những truyền thống tốt đẹp của dân tộc và những tinh hoa văn hóa của nhân loại. Tất cả được chung đúc, tổng hợp lại, thông qua sự chắt lọc của một tư duy độc lập, một trí tuệ và nhân cách lớn, một bản lĩnh chính trị vững vàng, một cốt cách văn hóa độc đáo để hình thành nên tư tưởng Hồ Chí Minh.

Tư tưởng Hồ Chí Minh là một hệ thống những quan điểm của Hồ Chí Minh về cách mạng Việt Nam nhằm giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội và giải phóng con người. Hệ thống đó bao gồm những luận điểm về con đường đi lên của cách mạng Việt Nam, đó là con đường cách mạng vô sản trải qua hai giai đoạn: Cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân tiến lên cách mạng xã hội chủ nghĩa; là những luận điểm về xây dựng lực lượng cách mạng để bảo đảm thắng lợi của cách mạng: Đảng, mặt trận, các lực lượng vũ trang và chính quyền nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân; là những luận điểm về đoàn kết quốc tế, gắn cách mạng Việt Nam với cách mạng thế giới, gắn chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế của giai cấp vô sản, kết hợp sức mạnh của dân tộc với sức mạnh của thời đại; là những luận điểm về phương pháp cách mạng thích hợp, sáng tạo để biến đường lối cách mạng đúng đắn thành hiện thực; là những luận điểm về đạo đức và văn hóa nhằm xây dựng con người, xây dựng các thể chế cách mạng nối tiếp nhau cho hôm nay và cho mai sau. Những luận điểm đó nằm trong một hệ thống gắn bó với nhau chặt chẽ mà trung tâm là tư tưởng “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”, “Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội”. Những tư tưởng đó đã đặt ra tiền đề lý luận và phương pháp luận cho sự nghiệp đổi mới hiện nay của Đảng và nhân dân ta.

Chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh – nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng Cộng sản Việt Nam, của dân tộc Việt Nam vẫn đang tỏa sáng trong sự nghiệp đổi mới hiện nay của nhân dân ta. Những giá trị bền vững mà các Ông đặt ra vẫn đang có mặt trên con đường đi lên của nhân loại, trong cuộc đấu tranh cho những mục tiêu cao cả là hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội./

Tài liệu tham khảo

Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2021.

Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2011